

Lublin: Profesora Andrzeja Nowickiego wspominają jego uczniowie

Autor tekstu: **Tomasz Kłusek**

W maju 2009 roku redaktor naczelny *Racjonalisty* Mariusz Agnosiewicz przeprowadził niezwykle interesującą rozmowę z profesorem Andrzejem Nowickim. Na pytanie: „Czy boi się pan śmierci?”, profesor tak odpowiedział: „Utożsamiam się z tymi Rzeczami, w których żyją moje myśli. A nie z moim ciałem i biologicznym sposobem istnienia. A o los moich Rzeczy nie lękam się. Umieszczono mnie w drukowanym indeksie książek zakazanych, usuwa się moje książki z bibliotek publicznych. Wydawnictwa rozsypały skład książek, na które zawarły ze mną umowy. To nie tylko sprawa aktywności Ciemnogrodu, ale przede wszystkim tego, że w epoce komercjalizacji kultury nie opłaca się drukować książek w małych nakładach, a ja nie zamierzam pisać bestsellerów dostosowanych do najniższego poziomu gustów, do obecnej mody i obecnej poprawności politycznej i światopoglądowej”.

Profesor Andrzej Nowicki zmarł 1 grudnia 2011 roku. Jako konsekwentny ateista nie łudził się nawet przez chwilę mirażami pośmiertnej egzystencji, gdzieś w zaświatach. Ciało człowieka rozpada się i ginie definitywnie. Jedyną formą nieśmiertelności, jaka dostępna jest człowiekowi, to Rzeczy, które po nim pozostają. A Rzeczy te to dzieła kultury. Nauka, malarstwo, literatura, muzyka itd. unieśmiertelniają człowieka. To tutaj następuje złączenie człowieka jako twórcy z dziełem, to, co profesor nazwał „Wdzielowstąpieniem”.

W	jednym	ze	swoich	wierszy	tak	piisał:
Czekam		na		taki		dzień,
kiedy		pojawi		się		Cień,
a ja	trzymając		w dłoniach	książkę		o Atenie,
ciało moje w książkę przemienię...						

Wiersz ten powstał 5 maja 2011 roku, a więc na kilka miesięcy przed śmiercią autora. Wymieniona w zacytowanym fragmencie „Atena” to praca, którą profesor zatytułował *Atena Creanda* i uważał za dzieło swego życia, swoisty testament i przesłanie.

W czwartek, 19 stycznia 2012 roku Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Filozoficznego zorganizował zebranie, które poświęcił osobie profesora Andrzeja Nowickiego. Jak wiadomo, był on mocno związany z Lublinem, gdzie w latach 1973-1989 kierował Zakładem Filozofii Kultury Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Temat tego zebrania: *Co to jest „Kultura”, odpowiedź Profesora Andrzeja Nowickiego, w ujęciu jego uczniów*.

Człowiek żyje nie tylko w swoich dziełach, ale i w innych ludziach, z którymi niegdyś się zetknął, których wykształcił i ukształtował. Profesor Nowicki pozostawił po sobie wielu takich uczniów, którzy dzisiaj zaświadczenia o tym, że gdyby nie osoba profesora byłiby zapewne kimś innym. Mówiła o tym dr Iwona Agnieszka Siedlaczek, skrzypaczka i muzykolożka, nauczycielka ze Szkoły Muzycznej im. T. Szeligowskiego w Lublinie. Jest ona autorką wielu interesujących artykułów na temat masonerii w kontekście muzyki. Niezwykle wzruszająco zabrzmiało wyznanie dr Iwony Siedlaczek o jednym z wysłuchanych wykładów profesora Nowickiego. Było to wydarzenie, które w wielkim stopniu zaważyło na całym jej późniejszym życiu.

Iwona Siedlaczek i Andrzej Nowicki

Równie pięknie o swoich kontaktach z profesorem Nowickim mówili dr Zofia Majewska i profesor Stefan Symotiuk. Dr Majewska jest wybitną znawczynią fenomenologii, a szczególnie Romana Ingardena. Pod kierunkiem profesora Nowickiego napisała swoją rozprawę doktorską o filozofii kultury Ingardena. Profesor Stefan Symotiuk przez wiele lat współpracował z Andrzejem Nowickim w Zakładzie Filozofii Kultury UMCS. Był jednym z jego najbliższych współpracowników. Profesorka Jadwiga Mizińska opowiedziała nieco anegdotycznie brzmiącą historię: Andrzej Nowicki tak bardzo cenił swego ucznia, że kiedyś powiedział, że to on jest właściwie uczniem profesora Symotiuka.

Na koniec chciałbym zacytować jeszcze jeden fragment z innego wiersza:

Świat				opuszczony		
będzie		żył			beze	mnie,
ale	zostaną		po		mnie	drukowane
dzieła	i ziarna		—		już	pozasiewane
w sercach		i mózgach			moich	czytelników.
Wiem,	że	tych	ziaren	jest	w świecie	bez
Tysiące		ziaren,		z których	już	liku.
wiele		ich			własnych	wyrośło
pięknych,			mądrych,			myśli,
i wciąż			będzie			nowych
mnóstwo						wyrastać
dzieł			Kultury			wartościowych
coraz			wyższej			Wysokiej
zachwycającej			Pięknym			i głębszej,
i jeszcze piękniejszym Wnętrem.						Obliczem

Dwa zacytowane przeze mnie wiersze profesora Andrzeja Nowickiego pięknie przeczytała na zebraniu OL PTF, dr Iwona Agnieszka Siedlaczek. Od niej też otrzymałem wydruki tych wierszy.

Tomasz Kłusek

Laureat XXIII Olimpiady Filozoficznej (I miejsce ex aequo), obecnie studiuje na Wydziale Filozofii i Socjologii UMCS w Lublinie. Działa w Zielonych 2004, lubelskim Klubie Krytyki Politycznej oraz Demokratycznym Zrzeszeniu Studenckim. Publikuje w "Zielonych Wiadomościach" oraz portalu Lewica.pl. Interesuje się filozofią kultury i estetyką.

(Publikacja: 23-01-2012)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7708) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7708>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl